

9. Ярошенко О. Г. Природознавство : 6 кл. : підруч. для загальноосвіт. навч. закл. / О. Г. Ярошенко, Т. В. Коршевнюк, В. І. Баштовий ; за ред. О. Г. Ярошенко. – К. : Генеза, 2006. – 160 с.

10. Word Problems in Russia and America [Електронний ресурс] / Andrei Toom // OLLEWP-SWEDEN-NEW.tex on November 6, 2010 on 98 pages. – Режим доступу : <http://www.de.ufpe.br/~toom/travel/sweden05/WP-SWEDEN-NEW.pdf>

УДК [378.147+004]: 796

Н. М. Самсутіна,

кандидат педагогічних наук, доцент
(Бердянський державний
педагогічний університет)

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Постановка проблеми. Теоретичний аналіз наукових джерел з проблеми формування професійних функціональних компетентностей майбутніх учителів фізичної культури у процесі фахової підготовки дозволив з'ясувати недостатність теоретичної розробки означеної проблеми. Актуальність і доцільність обраної теми визначені погіршенням стану здоров'я підростаючого покоління, що підвищило вимоги до підготовки висококваліфікованих учителів фізичної культури, які мають сприяти формуванню традицій і культури здорового способу життя, престижу здоров'я, залученню учнів до активних занять фізичною культурою.

Аналіз досліджень і публікацій. Ґрунтовними знаннями у галузі “Фізична культура та спорт” студенти оволодівають у процесі професійної фізкультурної освіти, яка здійснюється у вищих навчальних закладах.

У дослідженні ми будемо використовувати поняття “фізкультурна освіта” у тлумаченні Ю. Васькова [1, с. 7]. Автор визначає поняття “фізкультурна освіта” як “процес і результат оволодіння молодими людьми певною системою наукових конкретно-предметних знань, фізичними вправами, раціональними способами керування руховою діяльністю, умінням конструювати індивідуальні програми фізичного розвитку та вдосконалення” [1, с. 7].

Ю. Васьков під змістом фізкультурної освіти розуміє “педагогічно адаптований соціальний досвід фізичного розвитку і вдосконалення людини, відбитий у певних видах і галузях, знаннях і способах діяльності (рухових уміннях і навичках), виділених у навчальному предметі “Фізична культура” [2, с. 37]. На думку Ю. Васькова, провідним компонентом змісту фізкультурної освіти є “способи діяльності”, тобто “основною функцією навчального предмета “Фізична культура” слід вважати формування в школярів системи конкретно-предметних способів діяльності (рухових

умінь і навичок), розвитку на їх основі фізичних (рухових) здібностей, а також уміння складати індивідуальні програми фізичного розвитку і вдосконалення” [2, с. 38].

А. Імашев і А. Шамгуллін розглядають функціональну компетентність учителів фізичної культури як частину їх професійної компетентності, що характеризується рівнем сформованості в них функціональних елементів – знань – умінь – навичок основних педагогічних функцій [3, с. 96].

Ми погоджуємося з авторами “Стратегії реформування освіти в Україні”, якими визначено “узагальнену класифікацію головних переліків ключових компетентностей, які розподілилися за трьома основними блоками (ключовими групами компетентностей): соціальні, мотиваційні та функціональні компетентності” [5, с. 14]. Автори “Стратегії реформування освіти в Україні” визначають “функціональні компетентності” як “компетентності, пов’язані з сферою знань, вмінням оперувати науковими знаннями та фактичним матеріалом” [5, с. 14].

Професійні функціональні компетентності майбутніх учителів фізичної культури розглядаються нами як інтегративні характеристики особистісних та професійних якостей студента вищого навчального закладу, що дозволяють реалізовувати загальнопедагогічні (навчальну, виховну, організаційну, розвивальну, планувальну, контрольну, комунікативну, дослідницьку) та специфічні (функцію допомоги і страхівки при виконанні учнями фізичних вправ, здоров’язбережувальну, профілактичну та суддівську) функції учителя фізичної культури у майбутній педагогічній діяльності в загальноосвітньому навчальному закладі.

І. Ставицька зазначає, “що виникнення та розвиток інформаційного суспільства (ІС) припускає широке застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освіті, що визначається багатьма чинниками” [4]. На думку автора, “впровадження ІКТ у сучасну освіту суттєво прискорює передавання знань і накопиченого технологічного та соціального досвіду людства не тільки від покоління до покоління, а й від однієї людини до іншої; сучасні ІКТ, підвищуючи якість навчання й освіти, дають змогу людині успішніше й швидше адаптуватися до навколишнього середовища, до соціальних змін” [4]. Автор вважає, що “це дає кожній людині можливість одержувати необхідні знання як сьогодні, так і в постіндустріальному суспільстві; активне й ефективне впровадження цих технологій в освіту є важливим чинником створення нової системи освіти, що відповідає вимогам ІС і процесу модернізації традиційної системи освіти” [4].

Мета статті – з’ясувати основні складові застосування комп’ютерної програми для здійснення моніторингу сформованості професійних функціональних компетентностей майбутніх учителів фізичної культури у процесі фахової підготовки.

Для здійснення ефективного оцінювання формування професійних функціональних компетентностей майбутніх учителів фізичної культури у процесі фахової підготовки нами було розроблено комп’ютерну програму

“СНСШ: моніторинг сформованості професійних функціональних компетентностей майбутніх учителів фізичної культури у процесі фахової підготовки” (у співавторстві з Л. Сущенко, П. Шмідтом, свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 35668 від 12.11.2010 р., видане Державним департаментом інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки України), яка була призначена для контролю сформованості мотивації майбутніх учителів фізичної культури до виконання професійних функцій, оволодіння студентами системою знань, навичок загальної фізичної підготовленості, спеціальних рухових навичок, належних умінь та навичок, необхідних для виконання загальнопедагогічних та специфічних функцій учителя фізичної культури.

Для роботи з комп'ютерною програмою необхідно мати технічне забезпечення: процесор 1500MHz і більше; відеоадаптер обсягом від 16 Мб; 10 Мб вільного місця на вінчестері; програмне забезпечення: операційну систему Windows 9x; XP: Windows Vista програму Microsoft Excel 97, 2000, 2003, 2007.

Для установки на комп'ютер слід запустити файл “Test.exe” з дискети, компакт-диска чи вінчестера. Після закінчення установки відкриється робоча папка програми.

Для початку роботи у програмі слід запустити файл “СНСШ.exe”.

Програма розрахована для тестування студентів (до 100 осіб). Для роботи з програмою слід запустити файл “СНСШ.exe”, який знаходиться у робочій папці.

Одразу після запуску відкривається вікно програми (рис. 1).

Рис. 1. Головне вікно програми

До початку тестування у відповідному полі необхідно ввести прізвище, ім'я та по батькові студента (рис. 2).

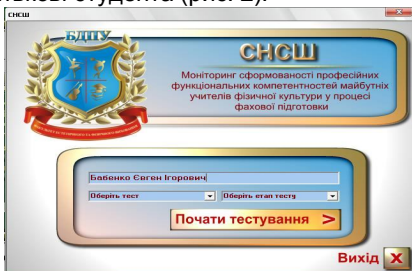
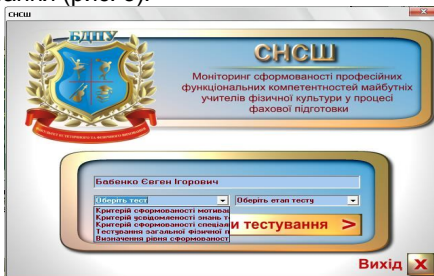

Рис. 2. Прізвище, ім'я та по батькові студента

У випадку, якщо студент переплутав поля для введення своїх даних, програма попередить його про помилку.

Ліворуч знизу розміщене поле, що дозволяє обирати тести для комп'ютерного тестування (рис. 3).

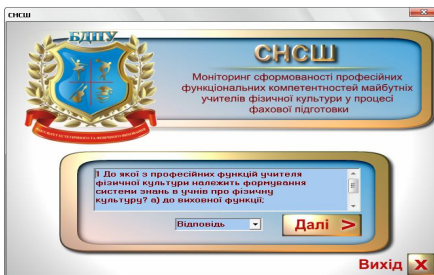
Рис. 3. Поле для вибору тестів

Якщо тест не обрано, програма відображає попередження про те, що поле вибору тесту не заповнено.

Наступним кроком є вибір етапу тестування. Передбачено вибір початкового та кінцевого етапу тестування для будь-якого студента контрольної та експериментальної групи. Наприклад, якщо студент експериментальної групи обере етап тестування для студентів контрольної групи, його не буде знайдено у відповідному списку студентів контрольної групи та програма просигналізує про помилку, видаючи візуальне попередження.

Наступний етапом є тестування. Перед безпосереднім тестуванням може з'явитися вікно, яке вказує про знаходження у книзі зв'язків з іншими книгами. Це залежить від налаштувань офісу. Зв'язки необхідні для функціонування програми, тому їх треба оновити, натиснувши кнопку "Yes" або "Так".

Через декілька секунд після попередження про зв'язки завантажується таблиця з даними і відкривається вікно тестування (рис. 4).

Рис. 4. Вікно тестування

Якщо не внести відповідь і натиснути кнопку "Далі", з'являється зауваження. Щоб його уникнути, необхідно внести відповідь.

Студенту необхідно відповісти на всі запитання тесту (рис. 5).

Рис. 5. Завершення тестування

Деякі тести потребують відповіді в кількісному вигляді (метри, рази, секунди). У цьому випадку програма пропонує студенту ввести необхідні дані самостійно, не подаючи йому готових відповідей.

Після завершення тестування знову з'являється вікно вибору тестів.

Результати автоматично заносяться у відповідну книгу тестів .

Висновки. Таким чином, розроблена нами у співавторстві комп'ютерна програма "СНСШ" дозволила здійснити тестування майбутніх учителів фізичної культури за критеріями сформованості професійних функціональних компетентностей та сприяти впровадженню інформаційно-комунікативних технологій у навчально-виховний процес у вищому навчальному закладі.

Перспективи подальших пошуків у напрямі дослідження. Перспективи подальших наукових розвідок вбачаємо у розробці та застосуванні мультимедійних навчальних засобів для підвищення ефективності фахової підготовки майбутніх учителів фізичної культури у вищих навчальних закладах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Васьков Ю. В. Дибір і конструювання теоретичного компонента змісту фізкультурної освіти в середній загальноосвітній школі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.01 "Загальна педагогіка та історія педагогіки" / Ю. В. Васьков. – Х., 1996. – 24 с.
2. Васьков Ю. В. Зміст фізкультурної освіти як категорія дидактики / Ю. В. Васьков // Фізичне виховання в школі. – 2002. – № 3. – С. 37–43.
3. Имашев А. М. Состояние и структура функциональной компетентности учителя физической культуры / А. М. Имашев, А. 3. Шамгуллин // Формирование физической культуры и культуры здоровья учащихся в условиях модернизации образования. – Слабуга, 2008. – № 2. – С. 96–100.
4. Ставицька І. А. Інформаційно-комунікаційні технології в освіті // <http://confesp.fl.kpi.ua/node/976>
5. Стратегія реформування освіти в Україні : Рекомендації з освітньої політики. – К. : "К.І.С.", 2003. – 296 с.